- [2021] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 768

- ਜੈਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ
  ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

- v.

- ਮੈਸਰਜ਼ ਅਜੈ, ਸੇਲਜ਼ ਐਂਡ ਸਪਲਾਇਰ

- (2021 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 13520)

- ਸਤੰਬਰ 09, 2021

- [ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.]

    - ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 – ਸ.11 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ
- (5) ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਆਰ / ਡਬਲਯੂ - ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ - 31.03.2015 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ

    - ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ - ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ - ਵੰਡ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

- ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਘ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਲੌਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ

    - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ - ਕਿਹਾ: ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ

- ਵਿਚੋਲਗੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਆਰ / ਡਬਲਯੂ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਚੇਅਰਮੈਨ
- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਘ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹੈ

    - 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ; ਧਾਰਾ 2; ਧਾਰਾ 5; ਧਾਰਾ 12 ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ - ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਕਲੌਤਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

- ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਇਕਲੌਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ।
    - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
    - ਹੋਲਡ: 1. ਭਾਰਤ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
- ਸੀਮਤ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
- ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਅਯੋਗ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
- ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ (ਭਾਵ, ਡੀ ਜੂਰ) ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਧਾਰਾ 12 (5) ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ, ਅਯੋਗ ਹੋਣਾ
- ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ. [ਪੈਰਾ 7] [780--]

- ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
  ਐਕਟ, 2001, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
    - ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
    - ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਲਈ ਅਸਥਿਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
    - ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
    - ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਹੈ। 31.03.2015 ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਹੈ
    - ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ
    - ਵਿਚੋਲਗੀ - ਚੇਅਰਮੈਨ. ਧਿਰਾਂ 31.03.2015 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਇਹੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 7.1][780--; 781--]
    - ਹੁਣ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਤਹਿਤ 'ਅਯੋਗ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 12 ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੈਨੇਜਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਯੋਗਤਾ/ਅਯੋਗ
        - ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ
        - ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ 'ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
- 'ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ' ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਸਟਾਲਪਾਈਨ ਸ਼ੀਨੇਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਪੱਖਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ
        - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
- ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
        - ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 8] [781--]
    - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
- ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
        - ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਘ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ; ਧਾਰਾ 2; ਧਾਰਾ 5; ਧਾਰਾ 12. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੋ ਮੈਂਬਰ / ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
        - ਸੰਘ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਣਨ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 9.1][783-ਏ-ਬੀ; 783-ਡੀ-ਈ]

- ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਕਲੌਤਾ ਵਿਚੋਲਗੀ - ਚੇਅਰਮੈਨ 'ਅਯੋਗ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ
  ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
  - ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
  - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕਲੌਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
    - ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ
  - ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 10][786-ਏ-ਬੀ]
    - ਭਾਰਤ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਟੈਲੀਕਾਮ ਲਿਮਟਿਡ, (2019) 5 ਐਸਸੀਸੀ 755: [2019] 6 ਐਸਸੀਆਰ 97;
    - ਵੋਸਟਾਲਪਾਈਨ ਸ਼ੀਨੇਨ ਜੀਐਮਬੀਐਚ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ
    - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (2017) 4 ਐਸਸੀਸੀ 665: [2017] 1 ਐਸਸੀਆਰ 798 - ਭਰੋਸੇ.
    - ਐਸ.ਬੀ.ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ. ਵੀ. ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., (2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. : [2005] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 688; ਟੀਆਰਐਫ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨਰਗੋ
    - ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਲਿਮਟਿਡ, (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 377: [2017]
    - 7 409 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

- <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

• [2005] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 688	• ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	• ਪੈਰਾ 4.4
• [2017] 7 409	• ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	• ਪੈਰਾ 6.3
• [2019] 6 ਐਸਸੀਆਰ 97	• 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	• ਪੈਰਾ 6.3
• [2017] 1 798	• 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	• ਪੈਰਾ 6.3

- ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 13520.
- 2020 ਦੇ ਐਸ.ਬੀ. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 07, 08, 09, 11 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 03.03.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।
- ਨਾਲ
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 13543, 13663, 13632 ਅਤੇ 13870
  - 2021 ਵਿੱਚ।
- ਗੁੰਜਨ ਪਾਠਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਪਾਠਕ ਦਵੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਸ਼ਿਤਾ ਰਾਵਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਣਿਆ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ਨੋਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:
- ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ,
- ਜੈਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਪਾਰ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਲਿਮਟਿਡ, ਜੈਪੁਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
- ਸਹੂਲਤ ਲਈ, 2021 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 13520 ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 2021 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 13520 ਨੂੰ ਲੀਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਮਸਲਾ।
- 31.03.2015 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਨੇ ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਝਗੜਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 13
- ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
    - ਸਮਝੌਤਾ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜੈਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁੱਗਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਇਕਲੌਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। 18.08.2018 ਨੂੰ,
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ। ਵੀਡੀਓ
    - ਮਿਤੀ 22.08.2018 ਨੂੰ ਪੱਤਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਅਸਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ/ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ। ਕਿ 19.10.2019 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਫਰਮ/ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ 31.03.2015 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ।
- ਜੈਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁੱਗਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ। ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਇਕਲੌਤਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ,
    - ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਫਰਮ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ
- 31.03.2015. ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
    - ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਫਰਮ ਨੇ 31.03.2015 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਚੇਅਰਮੈਨ - ਸੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ

- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 31 .03.2015 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12/ਧਾਰਾ 12 (5) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ
- ਐਕਟ, 2015 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ
- ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਕਲੌਤਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ
- ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ
- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ
- ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

o ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁੰਜਨ ਪਾਠਕ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ

- 31.03.2015 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਚੋਲੇ ਡੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਗਲਤੀ ਹੋਈ।
- ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ
- ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ ਐ ਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਈ. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਹੈ
- ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਯੋਗ/ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
- 2015 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੋਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ/ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਜੋ ਇੱਕ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਅਨੁਸਾਰ ਅਯੋਗ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਸੋਧ ਐਕਟ, 2015
- ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ

- ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸੋਧ ਐਕਟ, 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ
    - ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,
- 2001. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼
    - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
    - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਪੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ., (2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 618 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਇਕਲੌਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ
    - ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।
- ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਸਥਿਰ ਹੈ।
        - ਅਸੀਂ ਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।
        - ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਮਿਤੀ 31.03.2015 ਨੂੰ ਭਾਵ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ
            - (5) 23.10.2015 ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਹੈ
- 31.03.2015 ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸਾਰ
    - ਧਾਰਾ 13 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤੇ ਵਿਚੋਲੇ - ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 6.1 ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।
    - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ

  ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

  - ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ - ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
  - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ
  - ਅਤੇ ਟੀਆਰਐਫ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
  - ਬਨਾਮ ਐਨਰਗੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਲਿਮਟਿਡ, (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 377; ਭਾਰਤ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਟੈਲੀਕਾਮ ਲਿਮਟਿਡ, (2019) 5 ਐਸਸੀਸੀ 755; ਵੋਸਟਾਲਪਾਈਨ ਸ਼ੀਨੇਨ ਜੀਐਮਬੀਐਚ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (2017) 4 ਐਸਸੀਸੀ 665. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ

    ਇ

    ਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ
  - ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਵੋਸਟਾਲਪਾਈਨ ਸ਼ੀਨੇਨ ਜੀਐਮਬੀਐਚ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼
  - ਵਿਵਸਥਾ 'ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5)
  - ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਵ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ
  - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ (ਉਪ-ਧਾਰਾ) ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ
  - ਧਾਰਾ 12 ਦੀ (5) ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ
  - ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ
  - ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ

  - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਇਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
  - ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਇਸ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਪਾਰਟੀਆਂ। ਪੈਰਾ 16 ਤੋਂ 18 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:
    - "16. ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ
    - 'ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ' ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪੈਰਾ 53 ਤੋਂ 60 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
    - ਹੇਠਾਂ ਚਰਚਾ ਇੱਥੇ:
    - "ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ
    - ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਮੇਤ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਵਿਚੋਲਗੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ
        - ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਅਰਥਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ.
    - ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਲਈ ਟੈਸਟ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 12 (3) ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ -
        - '12. (3) "ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ -
        - (ਓ) ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਜਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ..."
    - ਐਕਟ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਉਹ "ਹਾਲਾਤ" ਜੋ "ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕਾਂ" ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ
        - ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੈ ਜੋ ਬਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਪਰ, ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
- ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ।
    - ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ / ਅਹੁਦਿਆਂ (ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਦੇਖੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸਿੰਚਾਈ

- ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪੁਰੀ ਬਨਾਮ ਰੰਗਾਰਾਮ ਛਪੋਲੀਆ, 1984 (3) ਐਸਸੀਸੀ 627; ਸਰਕਾਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ, ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ
- ਮੁਨੁਸਾਮੀ ਮੁਦਲਿਆਰ, 1988 (ਸੁਪ) ਐਸਸੀਸੀ 651; ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕੇਡੀ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, 1988 (2) ਐਸਸੀਸੀ 360; ਐਸ. ਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ, 1992 (3) ਐਸਸੀਸੀ 608; ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ
- ਫ਼ਾਰਮ੍ਹਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੈਸ਼ੂਰਜ਼ ਇੰਡੋ-ਸਵਿਸ ਸਿੰਥੈਟਿਕਸ ਜ਼ੁਰੂਮ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ..., 1996 (1) ਐਸਸੀਸੀ 54; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਐਮ.ਪੀ.
- ਗੁਪਤਾ, (2004) 10 ਐਸਸੀਸੀ 504; ਏਸ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ
- ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, 2007 (5) ਐਸਸੀਸੀ 304) ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਸੀ ਰਾਜਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, 2009 8 ਐਸਸੀਸੀ 520 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ
- "ਕੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਡੀਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਧੀਨ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਉਲਟ)
  ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ" (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 533, ਪੈਰਾ 34) ਅਤੇ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਡੈਨੇਲ (ਮਲਕੀਅਤ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਏਆਈਆਰ 2012 ਐਸਸੀ 817 ਅਤੇ ਬਿਪਰੋਮਾਸ ਬਿਪਰਨ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਐਸਏ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ
- ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ, (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 384, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ.

- ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਤੁਲਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ
  - ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
  - ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਇਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ
  - ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
  - ਸਮਝੌਤਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜੋ ਖੁਦ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹੈ), ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੈ

- ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਪੀਕੇ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚੋਲੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰਾਜ ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
- ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ
- ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣਾਇਕ।
- ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਰਾਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

- ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ "ਪਹਿਲਾਂ" ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
    - ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
- ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11, 12 ਅਤੇ 14 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
    - ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ *ਸੰਭਵ* ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੁਲਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
- ਨਿਯੁਕਤੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ.
    - ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਬਾਰੇ ਆਈਬੀਏ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ "ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ
- ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
    - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਧਾਰਾ 12 (5) ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਬੀਏ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ (ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਦੀ ਲਾਲ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ *ਅਯੋਗ*
- ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਾਊਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ. ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ. ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ *ਖੁਲਾਸਾ* ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

- ਅਤੇ ਆਈਬੀਏ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ), ਏ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ *ਅਯੋਗਤਾ* (ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ) ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਉਪ-ਸਮੂਹ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ,
- ਅਤੇ ਆਈਬੀਏ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਲ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ).

- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਅਸਲੀ* ਅਤੇ
  - *ਸੱਚੀ* ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੰਜਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ
  - ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ਵਾਦੀ "ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕ" ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ
  - ਉਸ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 12 (5) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
  - 12 (5) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਧਾਰਾ 12 (5) ਵਿੱਚ ਡੀ ਜਨਰਲ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.
  - ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 12 (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
  - ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ" ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
  - ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ।
  - (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- 17. ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ "ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਇਸ 'ਤੇ ਸੀ
- ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਜਿਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ
- ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, "ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਦਿੱਖ" ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਹੈ
- ਨਿਰਪੱਖ ਜੇ ਉਸਦੀ ਕੌਮੀਅਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਨਿਰਪੱਖਤਾ" ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

- 18. ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਸੋਧ ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (5)
    - ਧਾਰਾ 12 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਾਊਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਾਂ
    - ਸਲਾਹਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
    - ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਇਹ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।
- ਭਾਰਤ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
    - ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੋ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
    - ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਅਯੋਗ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਭਾਵ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 14 (1) (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
- ਐਕਟ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ (ਭਾਵ, ਡੀ ਜੂਰ) ਧਾਰਾ 12 (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ
    - ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲਗੀ।
- 7.1 ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਦੇ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ

- ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ

ਇੱ
ਕ ਐਕਟ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿਚ ਵੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਹੈ। 31.03.2015 ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

- ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001, ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ
- ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ - ਚੇਅਰਮੈਨ. ਧਿਰਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ
- 31.03.2015 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 58
- ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2001 ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣੇਗਾ।

- ਹੁਣ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮੈਂਬਰ ਹੈ
  - ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਅਯੋਗ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੈਨੇਜਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
    ਅਯੋਗ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।
  - ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਅਯੋਗਤਾ/ਅਯੋਗ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
  - ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5)
  - ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ 'ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ' ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਸਟਾਲਪਾਈਨ ਸ਼ੀਨੇਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ.
  - ਪੱਖਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਐਫ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
  - ਅਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਣਗੇ। ਵੇਸਟਾਲਪਾਈਨ ਸ਼ਿਨੇਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੈਰਾ 20 ਤੋਂ 22 ਵਿਚ
  - (ਸੁਪਰਾ) ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

    - "20.ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਪੱਖਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ

- ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਖੁਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਗੈਰ-ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਹੋਵੇ
- ਅਜਿਹੇ ਵਿਚੋਲੇ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ) ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਉਹ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਪਿਛੇ ਦੀ ਉਤਪਤੀ
- ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ. ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

- ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤ। ਆਖਰਕਾਰ, ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਸ਼ਵਾਨੀ ਬਨਾਮ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੀਵਰਾਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: (ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ ਪੰਨਾ 1889, ਪੈਰਾ 45)

- "45 .. ... ਵਿਚੋਲੇ ਜਾਂ ਵਿਚੋਲੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੱਲ ਹੈ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਵੇਗਾ
    - ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

    - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਰ ਡੀ ਕੈਸੇਸ਼ਨ, ਫਰਾਂਸ, ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ
        - 1972 ਵਿੱਚ ਕੰਸੋਰਟੀਜ਼ ਯੂਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ:
            - "ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ

- ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।
    - ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ. ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਕਲਪ ਹੈ. ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ
- ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
    - ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੱਖਪਾਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਏ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਘ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
  - ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 'ਚੇਅਰਮੈਨ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ
  - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ
  - ਧਾਰਾ 1; ਧਾਰਾ 2; ਧਾਰਾ 5; ਧਾਰਾ 12 ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
    - "1. ਵਿਚੋਲਗੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਸਲਾਹਕਾਰ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਤੀਤ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.
    - 2. ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਿਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
    - ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ।

- ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕ ਮੈਨੇਜਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜੇ ਐਫੀਲੀਏਟ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.
    - 12. ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕ ਮੈਨੇਜਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਡੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਿਰ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ.
  - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੰਘ ਦਾ ਮੈਂਬਰ/ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਣਨ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
  - ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ।
- ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਕਲੌਤੇ ਵਿਚੋਲੇ - ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ
  - ਚਿੰਤਤ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ

    ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤ ਬ੍ਰਾਡਬੈਂਡ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
  - ਧਾਰਾ 12 (5) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ'। ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 20 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:
    - "15. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 12 (5) ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ
      ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
    - ਧਾਰਾ 12 (5) ਦੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
    - ਉਪ-ਧਾਰਾ ਫਿਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ "ਅਯੋਗ" ਹੋਵੇਗਾ

- ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਧਾਰਾ 12 (5) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
- ਜਿੱਥੇ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਹੈ,
- ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ।
- ਇਸ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤੇ" ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

- ਲਿਖਣਾ". ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਸਹਿਮਤੀ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

-

- 20. ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 12 (5) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਲਟ, ਜੋ ਕਿ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ 12 (5) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
- ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
  - ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
  - ਧਾਰਾ 12 (5) "ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰੋ" ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਲਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 9
- ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:
  - "9. ਵਾਅਦੇ, ਪ੍ਰਗਟ ਅਤੇ ਸੰਕੇਤ।—ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਾਅਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਪ੍ਰਗਟ" ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ।
- ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ। ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵਜੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਿਤੀ 17.01.2017 ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
- ਮੈਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਧਾਰਾ 12 (5) ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਸਿਰਫ ਕਿਥੇ ਗਿਆ
- ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਖੁਦ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਟੀਆਰਐਫ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਜਾਰੀ ਸੀ
- 03.07.2017. ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 07.10.2017 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ
- ਇਕਲੌਤਾ ਵਿਚੋਲਗੀ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ
- ਟੀ.ਆਰ.ਐਫ. ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
- ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
- ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
- ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 , ਧਾਰਾ 12 (4), ਧਾਰਾ 13 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 (2) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਛੋਟ ਹੈ
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਖਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸਨੇ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਲੌਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

- 11. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਕਲੌਤਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ - ਚੇਅਰਮੈਨ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ 'ਅਯੋਗ' ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਚ
    - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਲੌਤਾ ਵਿਚੋਲਗੀ - ਚੇਅਰਮੈਨ
    - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।

        - 12. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
        - ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

